

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Petra Hlušíka, Ph.D., a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. M.**
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Doležalem
sídlem nám. Republiky 679/5, 746 01 Opava-Předměstí

proti
žalovanému: **Katastrální úřad pro Moravskoslezský kraj**
sídlem Praskova 194/11, 746 01 Opava-Město

za účasti: I) J. L.

II) J. L.

ve věci určení nezákonnosti zásahů správního orgánu

takto:

- I. **Určuje se**, že neprovedení zápisu poznámky podle § 23 odst. 1 písm. o) zákona č. 256/2013 Sb., katastrálního zákona, do katastru nemovitostí k pozemkům parc. č.X, parc. č. X, prac. č.X, parc. č.X a parc. č. X v k. ú. X, obec X, k žádosti

Shodu s prvopisem potvrzuje

žalobce ze dne 29. 8. 2017, oznámené žalobci žalovaným přípisem č. j. Z-4055/2017-806 ze dne 31. 8. 2017, nazvaným „Vrácení podání“, **bylo nezákonným zásahem.**

- II. Žaloba, aby soud určil, že neprovedení zápisu poznámky spornosti podle § 24 zákona č. 256/2013 Sb., katastrálního zákona, do katastru nemovitostí k pozemkům parc. č.X, parc. č. X, prac. č.X, parc. č.X a parc. č. X v k. ú. X, obec X, k žádosti žalobce ze dne 9. 10. 2017, oznámené žalobci žalovaným přípisem č. j. Z-4710/2017-806 ze dne 11. 10. 2017, nazvaným „Vrácení podání“, **bylo nezákonným zásahem, se zamítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.
- V. Žalovaný **je povinen** zaplatit České republice polovinu nákladů řízení, přičemž výše a podmínky splatnosti této náhrady budou určeny v samostatném usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 7. 11. 2017, doplněnou podáním ze dne 16. 1. 2018, domáhal u soudu určení nezákonnosti dvou zásahů žalovaného. První zásah (ze dne 31. 8. 2017) měl spočívat v neprovedení zápisu poznámky podle § 23 odst. 1 písm. o) zákona č. 256/2013 Sb., katastrálního zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „KatZ“) do katastru nemovitostí k pozemkům parc. č.X, parc. č. X, prac. č.X, parc. č. X a parc. č. X v k. ú. X, obec X, k žádosti žalobce ze dne 29. 8. 2017, oznámené žalobci žalovaným přípisem č. j. Z-4055/2017-806 ze dne 31. 8. 2017, nazvaným „Vrácení podání“. Druhý zásah (ze dne 11. 10. 2017) měl spočívat v neprovedení zápisu poznámky spornosti podle § 24 KatZ do katastru nemovitostí k pozemkům parc. č. X, parc. č. X, prac. č. X, parc. č. X a parc. č. X v k. ú. X, obec X, k žádosti žalobce ze dne 9. 10. 2017, oznámené žalobci žalovaným přípisem č. j. Z-4710/2017-806 ze dne 11. 10. 2017, nazvaným „Vrácení podání“.
2. Žalobce namítal, že v obou případech požadoval zápisy poznámek na základě skutečnosti, že podal Okresního soudu v Opavě žalobu na určení hranic pozemku dle § 1028 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“), o níž bylo vedeno řízení pod sp. zn. 26 C 126/2017. Podotknul též, že uvedené řízení již sice neběží, běží nicméně jiné řízení o podané žalobě na určení průběhu hranic k totožným pozemkům u téhož soudu pod sp. zn. 10 C 290/2017. Pro toto řízení již byla žalovaným poznámka vyznačena.
3. Co do prvního zásahu žalobce uvedl, že byly splněny zákonné podmínky pro zápis poznámky dle § 23 odst. 1 písm. o) KatZ, neboť řízení o žalobě na určení průběhu hranic dle § 1028 o. z. může vést ke konstitutivnímu rozhodnutí soudu, které může být podkladem pro zápis nového určení hranic pozemků do katastru nemovitostí. Zároveň žalobce nepožádal o zápis poznámky spornosti, kdy takový zápis se činí toliko na návrh.

Shodu s prvopisem potvrzuje

4. Co do druhého zásahu žalobce uvedl, že byly splněny zákonné podmínky pro zápis poznámky spornosti dle § 24 KatZ, neboť žalobce byl vlastníkem pozemků, u nichž je případným nesouladem dotčen rozsah jeho vlastnictví, žalobce o zápis poznámky výslovně požádal a doložil podání žaloby o určení průběhu hranic k Okresnímu soudu v Opavě.
5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 7. 2. 2018 zrekapituloval všechna podání žalobce, která mu byla v souvislosti se spornou hranicí doručena. Uvedl dále, že žádosti o zápis poznámky spornosti byly odmítnuty proto, že do 13. 12. 2017 probíhalo v příslušné lokalitě řízení o obnově operátu novým mapováním, které má vlastní úpravu institutů obrany dotčených vlastníků. Obnova operátu byla vyhlášena až dne 13. 12. 2017.
6. Žalobce ve svém podání ze dne 1. 3. 2018 setrval na svém procesním stanovisku.
7. Osoby zúčastněné na řízení se k věci samé nevyjádřily.
8. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující: Žalovaný obdržel od žalobce dne 29. 8. 2017 žádost o vyznačení poznámky dle § 23 odst. 1 písm. o) KatZ s tím, že podal u Okresního soudu v Opavě žalobu na určení hranic pozemku, o níž je vedeno řízení pod sp. zn. 26 C 126/2017; poukázal na chybné zakreslení východní hranice svého pozemku tvořeného parcelami st. X, X a X. Přípisem žalovaného ze dne 31. 8. 2017 bylo žalobci jeho podání vráceno s tím, že na základě jeho podání nelze provést v katastru nemovitostí žádný zápis. Žalovaný poukázal na to, že sporná hranice se provádí pouze do souboru geodetických informací, tj. do katastrální mapy a nikoli do souboru popisných informací. Dále žalovaný obdržel od žalobce dne 9. 10. 2017 žádost o vyznačení poznámky spornosti dle § 985 o. z. a § 24 KatZ se shodným odůvodněním jako v předešlém případě. Přípisem žalovaného ze dne 11. 10. 2017 bylo žalobci jeho podání vráceno se shodným odůvodněním, jako v předešlém případě.
9. Vzhledem k tomu, že provedení či neprovedení poznámek do katastru nemovitostí dle KatZ představují pouze faktické úkony, lze proti nim brojít zásahovými žalobami, jak žalobce správně učinil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 290/2015-19 ze dne 21. 1. 2016).
10. Žaloba byla krajským soudem posouzena na základě skutkového a právního stavu v okamžiku obou zásahů podle § 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a shledána co do prvního zásahu důvodnou a co do druhého zásahu nedůvodnou.
11. Podle § 82 zákona s. ř. s. se může ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím a byl zaměřen přímo proti němu nebo bylo v jeho důsledku proti němu přímo zasaženo, žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti.
12. Podle § 23 odst. 1 písm. o) KatZ se k nemovitosti zapisuje poznámka o podané žalobě, kterou se navrhovatel domáhá, aby soud vydal takové rozhodnutí týkající se nemovitostí evidovaných v katastru, na jehož základě by mohl být proveden vklad do katastru, pokud se na jeho základě nezapisuje poznámka spornosti zápisu.
13. Podle § 24 odst. 1 KatZ není-li stav zapsaný v katastru v souladu se skutečným právním stavem, osoba, jejíž věcné právo je dotčeno, se domáhá odstranění nesouladu,

Shodu s prvopisem potvrzuje

- a prokáže-li, že své právo uplatnila u soudu, zapíše se na její žádost do katastru poznámka spornosti zápisu. Obdobně se zapíše do katastru poznámka spornosti zápisu i v případě, že někdo tvrdí, že je ve svém právu dotčen zápisem provedeným do katastru bez právního důvodu ve prospěch jiného a žádá, aby to bylo v katastru poznamenáno. Poznámku spornosti zápisu, která působí proti zápisu provedenému na základě napadeného právního jednání a na něj navazujícím zápisům, zapíše katastrální úřad také na základě oznámení soudu o podané žalobě nebo na základě doloženého návrhu žalobce, pokud žalobce podal žalobu o určení, že právní jednání, na jehož základě má být zapsáno právo do katastru, je neplatné, zdánlivé nebo zrušené.
14. Podle § 1028 o. z. jsou-li hranice mezi pozemky neznatelné nebo pochybné, má každý soused právo požadovat, aby je soud určil podle poslední pokojné držby. Nelze-li ji zjistit, určí soud hranici podle slušného uvážení.
 15. Pro posouzení žaloby bylo třeba vyřešit, zda žaloba podaná podle § 1028 o. z. zakládá důvod pro učinění nějaké poznámky do katastru nemovitostí, a pokud ano, zda se bude jednat o poznámku dle § 23 odst. 1 písm. o) KatZ nebo dle § 24 KatZ. Vzhledem k tomu, že podmínkou pro zápis poznámky dle § 23 odst. 1 písm. o) KatZ je skutečnost, že se nezapisuje poznámka dle § 24 KatZ, je zřejmé, že obě poznámky v návaznosti na jedno civilní řízení učiněny být nemohly. Poznámka dle § 23 odst. 1 písm. o) je totiž ve vztahu k poznámce spornosti dle § 24 KatZ v poměru subsidiarity (podpůrnosti).
 16. Připojil-li žalobce k oběma svým žádostem doklad o podání žaloby na určení hranic mezi pozemky dle § 1028 o. z., je třeba vycházet z povahy této žaloby, byť by byl tento žalobní typ s ohledem na hospodářský problém žadatele, který chce danou žalobou vyřešit, užít nesprávně. Posouzení správnosti užitého žalobního typu však je věcí civilního soudu, který uvedenou žalobu projednává.
 17. Žaloba dle § 1028 o. z. není žalobou o deklaratorní určení objektivně zjistitelné hranice mezi pozemky, jež je mezi stranami subjektivně sporná, nýbrž je žalobou o konstitutivní stanovení hranice nové, kdy původní hranice je objektivně nezjistitelná. Jak uvedl Nejvyšší soud v usnesení sp. zn. 22 Cdo 4071/2016 ze dne 1. prosince 2016, „žaloba podle § 1028 o. z. se opírá o tvrzení, že skutečný průběh hranice nelze zjistit a žádá se o její nové vymezení či stanovení“. Dále též soud v usnesení sp. zn. 22 Cdo 4127/2016 ze dne 28. února 2017 dodal, že „podmínkou pro vyhovění žalobě podle § 1028 je, že hranice opravdu nelze zjistit. (...) Žaloba podle § 1028 se opírá o tvrzení, že skutečný průběh hranice nelze zjistit, a žádá se jeho vymezení či stanovení.“ Jak podotýká odborná literatura svou povahou je toto řízení „nesporem“ – žádostí o určení nové hranice, kde stranám postačí tvrzení o její neurčitelnosti (srov. např. TÉGL, Petr: *Ještě k žalobám na ochranu vlastnického práva podle nového občanského zákoníku*. Právní rozhledy, 2013, č. 9, str. 333; SPÁČIL, Jiří a kol: *Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474) Komentář*. Praha, C. H. Beck, 2013, s. 194, marg. č. 4).
 18. Z povahy řízení o žalobě dle § 1028 o. z. plyne, že neslouží k deklaraci skutečného objektivně existujícího právního stavu, který by byl v rozporu se zápisem v katastru nemovitostí. Nejsou tedy splněny podmínky § 24 KatZ. Nebyl proto důvod vyhovět žalobcově žádosti o takovýto zápis.
 19. Tím, že se o uvedené civilní žalobě nezapisuje poznámka spornosti, je splněn i jeden z předpokladů pro učinění poznámky dle § 23 odst. 1 písm. o) KatZ. Druhým

předpokladem je, aby se rozhodnutí požadované v civilním řízení týkalo nemovitostí evidovaných v katastru a na jeho základě by mohl být proveden vklad do katastru. I tato podmínka je dle názoru soudu splněna. Nelze přisvědčit žalovanému, že výsledkem takového sporu by mohl být jen zákres v katastrální mapě, a nikoli již změna popisných informací. Mezi popisné informace totiž dle § 5 odst. 2 pís. b) ve spojení s § 4 odst. 1 písm. b) KatZ náleží i výměry parcel. Konstitutivním rozhodnutím civilního soudu, které může být založeno i jen na slušném uvážení, může být právě tento údaj dotčen. Soud proto uzavírá, že žaloba o určení hranice mezi pozemky dle § 1028 o. z. je žalobou, která se poznamenává do katastru nemovitostí podle § 23 odst. 1 písm. o) KatZ. Jestliže tato poznámka žalovaným na základě žádosti žalobce ze dne 29. 8. 2017 učiněna nebyla, došlo k nezákonnému zásahu do jeho veřejných subjektivních práv.

20. Proto ve vztahu k zásahu ze dne 31. 8. 2017 soud dle § 87 odst. 2 s. ř. s. určil, že tento zásah byl nezákonný, a ve vztahu k zásahu ze dne 11. 10. 2017 žalobu dle § 87 odst. 3 s. ř. s. pro nedůvodnost zamítnul.
21. Namítal-li žalovaný ve svém vyjádření existenci řízení o obnově katastrálního operátu novým mapováním, pak je sice pravda, že obnova katastrálního operátu nemá vliv na hmotněprávní vztahy k nemovitosti a nemůže měnit vlastnictví k ní, nicméně tyto skutečnosti jsou pro posouzení zákonnosti namítaných postupů žalovaného bez právního významu. Rozhodující jsou skutečnosti, které jsou uvedeny výše a plynou z podmínek stanovených §§ 23 a 24 KatZ.
22. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
23. O nákladech řízení účastníků bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty druhé s. ř. s., když oba účastníci měli poloviční úspěch i neúspěch.
24. Osobám zúčastněným na řízení nebyly náklady řízení přiznány, neboť okolnosti uvedené v § 60 odst. 5 s. ř. s., které by to odůvodňovaly, v řízení nenastaly.
25. S ohledem na skutečnosti, že žalobci byl usnesením č. j. 22 A 193/2017-23 ze dne 11. 12. 2017 ustanoven zástupce z řad advokátů, žalobce byl osvobozen od soudních poplatků a soud jeho žalobě z poloviny vyhověl, rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 5 s. ř. s. o povinnosti žalovaného zaplatit České republice polovinu nákladů řízení, přičemž výše a podmínky splatnosti této náhrady budou v souladu s § 155 odst. 1 o. s. ř., ve spojení s § 64 s. ř. s., určeny v samostatném usnesení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 30. května 2018

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje